Toimenpidealoite TPA 71/2018 vp

Toimi Kankaanniemi ps

Toimenpidealoite laittomasti Suomessa olevien turvapaikanhakijoiden siirtämisestä heidän kotimaataan lähellä oleviin pakolaisleireihin

Eduskunnalle

Suomessa on 9 000—10 000 ihmistä, joiden turvapaikkahakemus on hylätty. Määrä kasvaa sitä mukaa, kun hakemusten käsittely etenee eivätkä palautukset toteudu. Valitettavasti hallitus ei ole onnistunut tekemään palautussopimuksia keskeisten maiden kanssa.

Suomen perustuslain 9 §:n 4 mom. mukaan "ulkomaalaista ei saa karkottaa, luovuttaa tai palauttaa, jos häntä tämän vuoksi uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu ihmisarvoa loukkaava kohtelu". Useat kansainväliset sopimuksemme sisältävät samantyyppisen kiellon.

Useissa maissa, joista Suomeen on tullut paljon turvapaikanhakijoita, turvallisuustilanne on sellainen, että em. kielto rajoittaa tai kokonaan estää niihin palauttamisen. Tällainen tilanne on sekä näille ihmisille että Suomelle kestämätön. Se johtaa väistämättä monenlaisiin kielteisiin ongelmiin ja jopa rikollisuuteen. Tämä vaikuttaa osaltaan kielteisesti yleiseen suhtautumiseen turvapaikanhakijoihin ja vaikeuttaa todellisen turvan tarpeessa olevien asemaa.

Niistä maista, joista turvapaikanhakijoita on tullut Suomeen paljon, on paennut erityisesti naisia, lapsia ja vanhuksia turvallisemmissa naapurimaissa oleviin pakolaisleireihin. Vain vahvimmat ja varakkaimmat, pääosin nuoret miehet, ovat pystyneet hankkimaan varat ja ovat omanneet kyvyt tulla Suomeen asti. Kaikkein haavoittuvimmat ovat jääneet joko sodan ja muun väkivallan keskelle kotimaahinsa tai pakolaisleireihin. Näillä eri leireillä on Suomeen saapuneiden kanssa samaa kansallisuutta, kulttuuria ja uskontoa edustavia pakolaisia.

Tämä tarjoaa mahdollisuuden ratkaista laittomasti Suomessa olevien ongelman. Suomen hallituksen tulee neuvotella näiden turvallisten lähivaltioiden hallitusten kanssa siitä, että maassamme laittomasti olevat siirretään näiden alueilla oleviin pakolaisleireihin. Näin menetellen Suomi ei riko omaa perustuslakiaan eikä kansainvälisiä sopimuksia, koska turvallisiksi luokitelluissa maissa nämä ihmiset eivät joudu kuoleman, kidutuksen tai epäinhimillisen kohtelun kohteiksi.

Samalla kun Suomen hallitus neuvottelee turvallisten maiden hallitusten kanssa sopimukset siirroista, sen tulee sopia ko. leirejä ylläpitävien järjestöjen ja kansainvälisten tahojen kanssa muista tarvittavista järjestelyistä.

Valmis
5.0

Tällaisia leirejä on mm. Lähi-Idässä ja Pohjois-Afrikassa sekä Afganistanin lähivaltioissa. Kun olot näiden ihmisten kotimaissa muuttuvat turvallisiksi, he voivat helposti siirtyä leireistä omiin kotimaihinsa.

Jos laittomasti Suomessa olevien pakolaisleireille vastaanottaminen edellyttää taloudellista tukea, Suomen kannattaa maksaa kehitysyhteistyön humanitaarisista määrärahoista kertakorvaus tähän tarkoitukseen leirien ylläpitäjille.

Sopimusten solmimisen jälkeen laittomasti Suomessa olevat lennätetään turvamiesten saattamina pakolaisleirejä lähellä oleville kentille ja siirretään niiltä yhteistyössä ko. valtion viranomaisten kanssa pakolaisleireihin.

Kunkin siirrettävän kansallisuus ja uskonnollinen suuntautuneisuus otetaan huomioon leiriä valittaessa, jotta kenenkään turvallisuus ei vaarannu.

Suuri osa laittomasti Suomessa olevista on miehiä. On tärkeää, että he siirtyvät tukemaan ja auttamaan leireissä olevia naisia, lapsia ja vanhuksia, jotka eivät ole kyenneet pakenemaan muualle kuin näihin leireihin. Nuoret miehet on syytä siirtää ensimmäisinä.

On todennäköistä, että tällainen hallittu menettely vähentää laittomasti Suomeen pyrkivien määrää tai jäämistä laittomasti oleskelemaan tänne. Se on turvallisuuden ja talouden kannalta perusteltua.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

> *että hallitus ryhtyy viipymättä toimenpiteisiin sopimusten solmimiseksi Suomessa laittomasti olevien, kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden siirtämiseksi näiden kotimaita lähellä olevissa turvallisissa valtioissa sijaitseviin pakolaisleireihin.*

Helsingissä 25.1.2019

Toimi Kankaanniemi ps